

42. møde.

Torsdag den 28. januar kl. 13.

Formanden: Medlem af folketinget Niels Mørk har meddelt mig, at han ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvad kan ministeren oplyse om folkepensionisters muligheder for at oppebære folkepension under ophold i udlandet?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

Valgt blev: *Børge Schmidt, Holger Eriksen, Ove Hansen, Erhard Jakobsen, Egon Jensen, Kolbjørn, Peter Nielsen, Chr. Rasmussen, Jens Chr. Christensen, Foged, Thisted Knudsen, Ejner Kristensen, Juul Madsen, Asger Jensen, Støhr Johansen, Axel Sørensen og Sigsgaard.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg,

forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget,

forslag til lov om ændring i lov om valg til folketinget. (Mandatberegningen m. v.) [af Aksel Larsen m. fl.]

og

forslag til lov om ændring af valgretsaldere til folketinget [af Aksel Larsen m. fl.]

Valgt blev: *Holger Eriksen, Ditlevsen, Andreas Hansen, Boye Hansen, Ove Hansen, Niels Matthiasen, Børge Schmidt, Tastesen, Harald Nielsen, Henry Christensen, Jens Chr. Christensen, Erik Eriksen, Poul Sørensen, Havnstrup Clemmensen, Thestrup, Skutte og Poul Dam.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme.

(Lovforslaget (nr. 65) findes i tillæg A. sp. 867, fremsættelsen i tidenden sp. 1883).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Der er et par ret væsentlige ændringer til den gældende lovgivning i det foreliggende forslag til lov om ændring i lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme, og de vedrører det prisniveau, der skal lægges til grund ved omvurderinger, og værdiansættelsen af landbrugsjord i områder med godkendt byudviklingsplan, altså arealer, der ligger i yderzone.

Jeg vil gerne sige om disse ændringer, at med hensyn til den første om værdiansættelsen, da har det hidtil været således, at det var det gældende prisniveau, der skulle lægges til grund ved omvurderingen. Nu foreslår den højtærede finansminister, at man skal bruge prisniveauet ved den ordinære vurdering, altså 12., 13. o. s. v., og jeg vil gerne sige, at efter at have tænkt lidt over dette forslag finder jeg det i og for sig rimeligt, at det er prisniveauet ved den ordinære vurdering, der skal anvendes.

Det er jo således nu, at bygningsskylden er fikseret for ældre ejendommers vedkommende, afgiften ligger altså fast her, og for de nyopførte ejendommers vedkommende svares der ikke bygningsskyld længere. Derfor har værdiansættelsen ikke den betydning, som den havde tidligere, og dertil kommer, hvad vi ofte har været vidne til, at en tilbygning til en ejendom ved omvurdering har bevirket, at ikke alene selve ejendomsværdien er forhøjet, men også grundværdien. Og selv om ejeren af ejendommen kunne forlange, at man kun forhøjede bygningsskylden med det beløb, som forandringen eller tilbygningen havde kostet, så kunne han ikke for grundværdiansættelsens vedkommende forlange, at man skulle gå ned til den oprindelige fra den ordinære vurdering; man skulle tage prisen i dag.

Nu foreslås det altså, at ved fremtidige vurderinger skal prisniveauet ved de ordinære vurderinger være afgørende, og heri

[Øve Hansen.]

er jeg helt enig med den højtærede finansminister. Det kan for enkelte områders vedkommende få betydning for ejendommens værdi, nemlig dér, hvor der er tale om at ejendommene kan komme til at svare dækningsafgift; det kan også få nogen betydning med hensyn til formuen og formueafgiften, men det er kun i ganske få tilfælde.

Så foreslår man også, at vurderingstidspunktet nu skal rykkes frem til 1. august i stedet for, som det er i dag, 1. september. Jeg tror, det er rigtigt, at man rykker vurderingens begyndelse denne måned frem.

Hvad angår bestemmelsen om værdiansættelsen af landbrugsjorden — det er den såkaldte bondegårdsregel, det drejer sig om — ændrede vi jo i 1963 i det høje ting vilkårene. Hvis en ejendom blev afhændet og prisen lå over 75 pct. af gårdens værdiansættelse, kunne man foretage en opvurdering, idet jorden i sådanne tilfælde formentlig kunne udnyttes bedre økonomisk. Nu foreslår den højtærede minister, at man ser bort fra denne opvurdering, og at man bibeholder det, man havde tidligere, det almindelige grundlag efter jordens beskaffenhed o. s. v.

Jeg var egentlig glad, da vi i 1963 foretog denne stramning, som jeg synes det var, fordi den tilsigtede — og jeg tror også, den har haft virkninger — at flere grunde på den måde blev udbudt. Jeg tror, det var gavnligt; jeg tror, det har hjulpet noget.

Nu vil man altså gerne fravige det, vi vedtog i 1963. Jeg har set forenklingssudvalgets bemærkninger til dette problem. Man peger her på visse ting, som man synes må være årsag til, at man skal gå tilbage til det oprindelige standpunkt. Man peger på, at offentligretlige bånd kan forhindre et areals udnyttelse; man henviser til fredningsbestemmelser, landsbyggelov, byplanlov o. s. v. og byggelinjer til veje. Det skal erkendes, at her ligger et problem, og det kan vi vel nu få lejlighed til at se lidt nærmere på i udvalget; jeg vil i hvert fald

meget gerne have, at vi lidt grundigt ser på denne særlige bestemmelse og prøver at finde ud af, om vi skal fravige det tidligere og tiltræde det, ministeren nu foreslår. Jeg håber som sagt, at vi i udvalget kan få dette spørgsmål nærmere belyst.

Om de øvrige ændringer i lovforslaget skal jeg ikke sige mange ord, for de er mindre væsentlige. Der er bl. a. et ændringsforslag, som går ud på, at perioden for de valgte vurderingsmænd skal forlænges et år, til 1967. Ligeledes foreslås der en begrænsning med hensyn til alderen for vurderingsmænd. Endelig foreslås det, at den 14. alm. vurdering, som efter de hidtil gældende bestemmelser skulle finde sted i 1968, udskydes til 1969.

Med disse bemærkninger vil jeg på mit partis vegne give udtryk for, at vi vil medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jacob Sørensen: På venstres vegne kan jeg udtale, at det er med tilfredshed, vi ser disse forslag til ændringer i vurderingsreglerne, idet de jo i høj grad imødekommer vore traditionelle ønsker på dette område.

Ændringsforslaget til bestemmelserne om omvurdering, hvorefter omvurdering ligesom tidligere skal foretages på basis af de priser, der var gældende ved sidste ordinære vurdering, hilser vi med tilfredshed. Det er jo ganske åbenbart, at de bestemmelser, der blev indført for kortere tid siden, hvorefter man vurderede efter prisen på vurderingsdagen, har medført en lang række urimeligheder i de år, de har virket, og har givet anledning til meget stor irritation blandt grundjerne. Det må absolut være rigtigt og retfærdigt, at ejendommene beskattes på grundlag af prisniveauet på samme tidspunkt, og det glæder os, at man nu erkender dette. Indførelsen af denne ændring betyder jo også, at baggrunden for den såkaldte 75 pct.s regel falder væk, idet der jo ingen rimelighed er i at tage en ejendom op til vurdering alene på grundlag af handel til en højere pris end 75 pct. af den tidligere

[Jacob Sørensen.]

ansatte værdi, når en eventuel omvurdering derefter skal foregå efter samme prisniveau som den nuværende vurdering.

Forhøjelsen af beløbet til bygningsforbedring fra 5.000 kr. til 10.000 kr. kan vi hilse med tilfredshed. Jeg vil endda mene, at man kunne gå et skridt videre, idet som bekendt bygningernes værdi i de nye huse jo ikke anvendes som skatteobjekt i forbindelse med ejendomsbeskatningen; kun i forbindelse med formuebeskatningen kan der være tale om en vis virkning, og det er vel så få tilfælde og i så ringe grad, at man godt kunne gå et skridt videre og derved spare en del omvurderinger, som jo koster både arbejde og penge.

Hvad angår de foreslåede ændringer i reglerne om vurdering af jord i yderzoner og i byplanernes landbrugsområder, er vi tilfredse med, at man nu vender tilbage til den gamle regel. Vi var jo modstandere af, at man foretog den ændring, man gjorde i 1963, og vi mener, at man nu når frem til noget, der er væsentligt bedre. Vi er jo alle interesseret i, at der er mest mulig ro om jorden i yderzonerne, så den kan ligge i fred og ro uden at være i handel og uden at være genstand for spekulation så længe som muligt, og helst i hvert fald indtil den indgår i inderzone. Nu må vi ikke være blinde for, at denne bestemmelse kan få en vis indflydelse i forbindelse med beregningen af kapitalvindingsskatten for disse ejendomme. Den lov, der er vedtaget, og som skal træde i kraft den 1. januar 1966 angående kapitalvindingsskat, indeholder jo en bestemmelse om, at den 13. alm. vurdering skal være udgangspunkt for beregning af anskaffelsværdien for en lang række ejendomme, og dér er det jo forudset, at den 13. alm. vurdering er baseret på handelsprisen. Man kan jo så sige, at de ejendomme i yderzonen, som får en anden vurdering end måske handelsprisen — hvad der jo vil ske i en række kommuner i de stærke udviklingsområder — vil få en anden status over for kapitalvindingsskatten end de ejendomme, der ligger i inderzonen, og hvis der kun går få år, før kapitalvindingsskat skal beregnes af disse ejendomme, vil det blive en meget mærkbar forstærkning af kapitalvindingsskatten for disse ejendomme. Det må vi have opmærksomheden

henvendt på i udvalget for at finde frem til en mulighed for at imødegå dette.

At vurderingstidspunktet rykkes frem, er sandsynligvis en praktisk foranstaltning. Det er jo sådan, at det i øjeblikket kniber for vurderingsmændene at få materialet færdigt i rette tid i løbet af perioden fra 1. september og til det tidspunkt, hvor det skal afleveres til skattemyndighederne. Det er hensigtsmæssigt, at vurderingsmændene får en måned mere. Vi må hellere lade dem arbejde lidt længere end udnævne flere vurderingsmænd, altså oprette flere vurderingskredse. Jo færre der er om det arbejde, des mere ensartet vil det kunne gøres.

At funktionsperioden for vurderingsmænd forlænges, er en naturlig følge af, at vurderingsperioden udskydes med det år, vi tidligere har vedtaget. Også 70 års grænsen for udnævnelse kan vi tiltræde.

Jeg kunne have lyst til at pege på et enkelt punkt, hvor vi måske kunne foretage ændringer, der kunne betyde lettelse i administrationen af vurderingsarbejdet. Det er de bestemmelser, der gælder med hensyn til fradrag for forbedringer. Disse regler virker udmærket i forbindelse med landbrugsejendomme, fordi forbedringsudgifterne dér som regel sker med større beløb på én gang, og det volder ikke større vanskeligheder, men vanskelighederne ligger i udviklingsområderne, hvor de mange udstykningsarbejder sker. Det er således, at byggemodningsudgifterne indgår i vurderingen og bagefter kan fradrages som afholdte forbedringer, og desværre er det sådan, at byggemodningsudgifterne indløber gradvis i mangfoldige tilfælde, således at der kan være byggemodningsudgifter i både to og tre vurderinger, og de kommer så til at køre fremover i 3 tempi. Det er u hensigtsmæssigt og upraktisk og arbejdskrævende, og hvis vi kunne finde en mere forenklet form for at administrere disse forholdsvis små beløb, kunne vi spare en del arbejdskraft, og vi må jo, når mulighederne er til stede, til enhver tid se at forenkle administrationen og rationalisere bedst muligt. Jeg tror, at her er et punkt, hvor vi kan sætte ind og opnå en lille forbedring.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at ved gennemførelsen af loven om ophævelse af grundstigningsskyld har man jo ophævet

[Jacob Sørensen.]

bestemmelsen om grundbeløbet. Grundbeløbet er selvfølgelig beløbet efter den 10. almindelige vurdering, det er vi alle bekendt med. Det bliver naturligvis ved at bestå, men i kraft af de bestemmelser, vi har i grundstigningsskyldloven, blev det ved udstykningsloven fordelt på de forskellige parceller og kunne så fremdeles løbe, således at hver ejendom havde sit grundbeløb. Nu er grundstigningsskylden ophævet, og der er ingen grund til at fordele disse grundbeløb af hensyn til denne lov, men tid efter anden har man brugt grundbeløbet som udgangspunkt for en række regler i andre love. Der vil man nu komme til at savne dem, og enten må vi i disse love finde andre faste kriterier at gå ud fra, eller også må man prøve på at få problemet grundbeløbet løst i forbindelse med omvurderingsloven. Men det kan vi formentlig komme nærmere ind på under arbejdet i udvalget.

Jeg kan på venstres vegne give tilsagn om en velvillig behandling i udvalget; vi er indstillet på at medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Chr. R. Christensen: Med nærværende lovforslag har den højtærede finansminister gjort forsøg på at imødekomme en hel række af de urimeligheder, som unægtelig eksisterer i den gældende lovgivning. Jeg kan for mit vedkommende sige straks, at efter min formening betyder dette lovforslag en så væsentlig forbedring i de bestående forhold, at det må hilses med absolut tilfredshed.

Det udvalg, der har arbejdet med sagen, har peget på, at lovgivningen kan vælge mellem de planlægningsmæssige og de skattepolitiske hensyn, og regeringen siger selv, at den har valgt at give de planlægningsmæssige hensyn prioritet. Jeg er absolut enig heri, men jeg ser også i bemærkningerne herom en erkendelse af, at man både kan og måske også har ladet beskatningsregler skabe vanskeligheder for den planlægningsmæssige udvikling, zonedragningen gerne skulle medføre.

Et af grundprincipperne i lovforslaget er, at mens der ved årsomvurderingen efter de hidtil gældende regler har skullet tages hensyn til de øjeblikkelige konjunkturfor-

hold, skal fremtidige årsomvurderinger finde sted på grundlag af de pågældende ejendomes tilstand alene efter det prisniveau, der herskede ved de periodiske omvurderinger. Herved undgås den ulighed i beskatningsgrundlaget, som i de senere år har haft så iøjnefaldende urimeligheder til følge og navnlig har gjort sig gældende i en periode som denne, hvor lovgivningen har udskudt omvurderingerne et år. Det virker jo helt urimeligt, at 2 ejendomme, der er nøjagtig ens, efter den nuværende lovgivning skal beskattes helt forskelligt, hvis der blot foretages ombygning for 5.000 kr. Det kan medføre ændringer i grundværdien, og det kan jo have følelige virkninger for ejeren. Det kan også medføre ændringer i den såkaldte forskelsværdi, og selv om denne er fikseret, kan det jo i hvert fald under visse forhold betyde ændringer i formuebeskatningen.

Jeg ved meget vel, at visse vurderingskredse har peget på, at det kan forvolde nogen vanskelighed at vurdere på grundlag af det ældre prisniveau, og at man hellere skulle vælge den vej at fikser skatten i stedet for niveauet til et vist maksimumsbeløb. Virkningerne heraf kan måske i det store og hele blive de samme, men jeg skal i hvert fald ikke kritisere den fremgangsmåde, det foreliggende lovforslag angiver.

Efter den nugældende lovgivning skal der foretages omvurderinger af ejendomme, der sælges til over 75 pct. over vurderingsprisen; også her sker en forskelsbehandling af 2 ens ejendomme, når den ene er handlet, og derfor er jeg også tilfreds med denne ændring, at man går over til det princip, at vurderingsgrundlaget skal være ens hele perioden igennem, og endelig — og det er meget væsentligt — skal det princip gennemføres, at den såkaldte bondegårdsregel er grundlaget for vurderingerne i yderzoner, uanset om der næres forventninger om, at jorderne kan overføres til inderzone og ansættes til højere priser. Også på dette område er der kommet urimeligheder frem, og jeg er ligeledes her tilfreds med, at man efter forslaget undgår disse urimeligheder fremover. Jeg anser altså i det store og hele forslaget som en kendelig forbedring af de eksisterende tilstande.

Men dermed er ikke sagt, at dette forslag løser alle problemerne i forbindelse med de

[Chr. R. Christensen.]

periodiske omvurderinger. Det er jo ikke ukendt, at de højere myndigheder lader udgå direktiver om, at man ved forestående vurderinger i hovedtrækkene skal søge vurderingerne forhøjet med så og så mange procent. Men selv om sådanne direktiver udsendes på grundlag af afholdte prøvevurderinger, og selv om man må indrømme det rimelige og naturlige i, at vurderingsgrundlaget så vidt muligt er ens over hele landet, må det dog erkendes, at de ensartede procentvise forhøjelser kan medføre betydelige ulemper. Hvis der f. eks. fra begyndelsen er begået en eller anden fejl ved vurderingerne, er det ofte meget svært at få disse fejl rettet, og det værste er, at selv om disse fejl vurderinger fra starten måske har været ret ubetydelige, så vokser de til ganske betydelig højde ved de stadige procentvise tillæg. Disse fejl kan være sket for enkelte ejendomme, men de kan så sandelig også være sket for hele kommuner eller vurderingskredse, hvis man har taget fat på de første vurderinger på en lidt anden måde, end man har gjort i de nærmeste omgivelser og dermed har fået en forskel, som virker meget ubehageligt i mange henseender.

Det er klart, at også andre forhold gør sig gældende. Jeg peger på, at selv om man nu har ophævet loven om jernbaneskyld fra 1. januar, er det jo ikke ualmindeligt, at man, hvor der ligger ejendomme i større eller mindre nærhed af en station, har vurderet disse op på grundlag af beliggenheden ved den pågældende station. Nu er jernbanen måske forsvundet eller vil forsvinde, den har i hvert fald i de fleste tilfælde mistet sin betydning for de pågældende ejendomme, og det vil derfor være urimeligt at lade vurderingen af disse ejendomme afhænge netop af tilstedeværelsen af en sådan station. Men det vil vist alligevel være stærkt sagt at sige, at det er lykkedes at få disse vurderingsforhold rettet alle steder under hensyn til de ændrede økonomiske forhold.

Et andet forhold er, at man i tidens løb har vurderet en del jord op i forhold til dens beliggenhed til offentlig vej. Man har kaldt den facadejord og har vurderet den væsentligt højere. I mellemtiden har man

fået en ny vejlovgivning, og der er trådt adgangsbegrænsninger i kraft, og adgangsberettigelsen er måske visse steder blevet ret minimal. Der er ikke mere tale om facadejord; der er tale om det, som man tidligere kaldte bagjord. Men også her er der grund til at pege på, at det er af overordentlig stor betydning for de pågældende, at man i alle tilfælde i fremtiden får denne jord vurderet efter dens nuværende beliggenhed.

Jeg tvivler da ikke på, at vore mange dygtige vurderingsmænd har gjort mange forsøg på at komme disse urimeligheder til livs, men når loven nu er til behandling, kan jeg ikke undlade at pege på dem og pege på, at vurderingen til ejendomsværdi er overordentlig vigtig og i mange tilfælde efter mit skøn endda vigtigere end skatteligningen, idet der jo hersker den forskel, at skatteligningens eventuelle fejl i nogen måde afbødes af skattefradragretten, og at fejl ved skatteligningen i hvert fald kun har virkning ét år frem i tiden. Hvis der begås fejl ved vurdering til ejendomsværdi, så har denne i første omgang virkning i 4 år, og den kan ved de procentvise forhøjelser mange gange få virkninger længere fremover.

Jeg har villet gøre opmærksom på disse forhold, som jeg synes der kan være grund til at se lidt nærmere på i et udvalg sammen med forskellige enkeltheder i forslaget, og jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

A. C. Normann: Også det radikale venstre mener, at det er rigtigt at tage loven om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme op til behandling nu med henblik både på realitetsændringer og på den række ajourføringer af den praksis, der efterhånden har dannet sig, som den højtærede finansminister har stillet forslag om.

Jeg vil gerne gøre den almindelige og generelle bemærkning, at jeg har en forhåbning om, at vurderingerne fremtidig vil kunne blive mere ensartede og blive rigtigere, end de er i forvejen, bl. a. som følge af at vi har fået grundstigningsskylden afskaffet, idet alle praktiske vurderingsfolk rundt omkring fra landets forskellige egne ofte bekræftede, at der blev taget hensyn

[A. C. Normann.]

til denne særbyrde under vurderingsarbejdet på steder, hvor jordpriserne steg meget stærkt.

I det radikale venstre lægger vi vægt på, at den ulighed, som — omend den er blevet mindre ved grundstigningsskyldens afskaffelse — fremkommer ved omvurderingerne i tiden mellem de almindelige vurderinger, nu afskaffes. Den har, er jeg overbevist om, været en kilde til megen følelse af uret og forskelsbehandling hos borgerne, og derfor ser vi gerne, at den nu afskaffes. Vi vil altså gerne være med til, at vurderingsgrundlaget bliver den værdi, som gjaldt ved sidste almindelige vurdering, og vi vil her støtte den højtærede finansministers forslag.

Lidt anderledes ligger det med hensyn til spørgsmålet om bondegårdsreglen. I det radikale venstres folketingsgruppe stiller vi os noget skeptisk med hensyn til, om de fordele, forslaget gennemførelse medfører for planlægningsbestræbelserne med hensyn til byområdernes vækst og udvikling, vejer tungere end virkningerne på prisniveauet og mulighederne for spekulanter til at hjemtage meget store gevinster, og der kan også være tale om andre virkninger, som vi er noget betænkelige ved.

Nu har denne sag jo andre sider af mindre principiel art, som jeg ikke skal inddrage i førstebehandlingen, men som egner sig til behandling i udvalget, hvor vi gerne vil være med til at tale nærmere om spørgsmålene. Jeg vil imidlertid gerne minde om, at det radikale venstre har bebudet et initiativ med hensyn til en behandling af, og jeg kan vel sige en omlægning af hele ejendomsbeskatningen. Vi ønsker også at se disse spørgsmål i sammenhæng med det lovforslag, der her er til behandling. Forståelsen af, at disse ting i høj grad vedrører hinanden, tror jeg deles af de fleste af det høje tings medlemmer — det gav det ærede medlem hr. Jacob Sørensen også udtryk for i forbindelse med sine bemærkninger om en tredje side af hele problemet, nemlig kapitalvindingsskatte-lovgivningen.

Hvad de forskellige tekniske og redaktionelle ændringer angår, tror jeg ikke, der vil blive meget store vanskeligheder i udvalget og i behandlingen her i det høje ting. I det radikale venstre vil vi i alt fald gerne

deltage i behandlingen af de foreslåede praktiske ændringer. Jeg kunne personlig tænke mig i udvalget at aktualisere spørgsmålet, om det ikke var muligt at spare en del på administrationen ved at formindske antallet af omvurderinger ud over den formindskelse, der vel er forudsat efter grundstigningsskyldens afskaffelse.

Jeg skal med den reservation, jeg har gjort med hensyn til bondegårdsreglen, tilsige det radikale venstres vilje til at søge lovgivningen forbedret og ajourført.

Poul Dam: Bortset fra en række detaljer af mere teknisk karakter indeholder det foreliggende lovforslag navnlig to spørgsmål af interesse.

Det ene er spørgsmålet om årsomvurderingernes fremtidige niveau. Jeg er enig i, at forslaget om, at årsomvurderingerne fremtidig skal ske efter prisniveauet ved den sidste almindelige vurdering, i en række tilfælde vil virke rimeligt, fordi man i modsat fald ville se, at en ejendom blev beskattet væsentlig hårdere på grund af en i mellemtiden indtruffet prisstigning end ejendommene ved siden af, som i øvrigt var af samme art. Men der kan vel tænkes tilfælde, hvor man kunne synes at den foreslåede regel er lidt mindre rimelig.

Man kunne tænke sig kommuner, hvor der foregår en udstykning af landbrugsjord til sommerhusanvendelse, eller der kunne tænkes andre ejendomme, som blev anvendt til et væsentlig andet formål, og en omvurdering i den forbindelse kunne derfor med rimelighed ske efter et nyt prisniveau. Jeg kunne i hvert fald tænke mig, at man i en række af de kommuner, hvor ejendomsbeskatningen jo er ganske væsentlig, ville synes, at det var rimeligt, at nyoprettede sommerhusarealer kom til at bære forholdsvis mere af skatterne, end de ville gøre, hvis vurderingsniveauet ikke blev forhøjet. Dette kan man jo med rimelighed se på i udvalget.

Det andet spørgsmål vedrører yderzonearealerne, og her foreslår udvalget, at ændringen af 1963 skal fjernes, og at man går tilbage til bondegårdsreglen i stedet for at vurdere disse områder efter handelsværdien. Argumentet derfor er jo, at man ud fra planlægningshensyn må holde vurderingerne nede; man må søge at undgå et pres

[Poul Dam.]

på myndighederne fra ejernes side i retning af at få mulighed for, at jorden kan blive overflyttet fra yderzone til inderzone. Man anfører en række andre begrundelser for at gå tilbage til bondegårdsreglen. Jeg synes ikke, de alle sammen har så forfærdelig stor vægt. Når det f. eks. siges, at ejendomsskatterne jo i mange tilfælde vil kunne fradrages på ejernes selvangivelser og derved medføre et fald i indkomstskatten, er dertil at sige, at det problem kunne man jo løse på anden måde. Men i øvrigt tror jeg nok, man må sige, at markedsmekanismen, som medfører, at en række arealer i yderzoner stiger kraftigt i pris som følge af en forventet værdistigning i fremtiden, en forventet overgang til inderzone, vil medføre et pres på myndighederne, ganske uanset om denne værdiforøgelse konstateres ved en vurdering eller ikke. Presset er der i hvert tilfælde, og hvis man bor i de områder, hvor dette spil mellem yderzone og inderzone er særlig aktuelt, kan man ikke være blind for, at presset eksisterer der hele tiden, og at planlægningen i og for sig virker en lille smule komisk som følge af den markedsmekanisme, der uundgåeligt virker.

For os at se er der i og for sig ingen anden effektiv planlægning end den, der hænger sammen med, at de arealer, der er tale om, bliver overtaget af det offentlige på en eller anden måde. Vi ville fra vor side anse det for mere rimeligt, at den forbedring, som blev gennemført i 1963, blev opretholdt, og at man gennem ejendomsbeskatningen fik en virkelig mulighed for at inddrage nogle af de venteværdier, der findes i disse områder. Det kunne også have den bivirkning, at priserne i yderzonerne blev trykket noget, nemlig hvis man vidste, at man skulle betale stærkt forhøjede ejendomsskatter i årene, indtil området overføres til inderzone.

Vi er fra vor side villige til at deltage interesseret og grundigt i udvalgsarbejdet, men det må siges, at vor stilling til lovforslagets endelige skæbne her i tinget vil være afhængig af, hvorledes dette udvalgsarbejde former sig.

Johan Asmussen: Det er vist sjældent, at en kommission eller et udvalg, der skal beskæftige sig med udarbejdelse af udkast

til love, navnlig på skattelovgivningens område, får en så forjættende betegnelse i hvert fald i daglig tale som forenklingsudvalget. Det er en glæde at konstatere — og jeg synes, der er grund til at nævne det — at det ser ud til at begynde at slå til, at dette forenklingsudvalg virkelig er ved at skyde nogle blomster, der fortjener navnet forenkling.

Jeg kan heller ikke lade være med at sige, at det forekommer mig, at den redegørelse, som ligger til grund for lovforslaget, også — og dermed sender jeg en tanke tilbage til det, der lå forud for loven om ophævelse af grundstigningsskylden — er særdeles fortræffelig og instruktiv, hvilket nok kan være nødvendigt for den, for hvem alle disse indviklede ting trods alt ikke har været daglig kost.

Jeg kan slutte mig til rækken af glædesudbrud, der er kommet fra i hvert fald nogle af de foregående ordførere, med hensyn til det resultat, man er nået til med dette lovforslag. Dette vil ikke forbavse den højtærede finansminister, der sikkert er klar over, at lovforslaget netop på de væsentlige punkter svarer til de synspunkter, som er de uafhængiges, og som partiets ordfører, hr. Mose Hansen, ved flere lejligheder, bl. a. i foråret 1963 i forbindelse med behandlingen af nogle af jordlovene, har givet udtryk for. Dette gælder for begge de to hovedprincipper, der er tale om: reglerne og grundlaget for omvurdering og reglen for fremtidig vurdering af landbrugsjord i yderzoner. Jeg skal ikke igen gå i enkeltheder om disse to punkter; vi er enige i forenklingsudvalgets argumentation for ændringerne, og vi er naturligvis også enige i det valg, regeringen har truffet på det ene af punkterne med hensyn til, hvilken vej man skulle gå — om man skulle gå tilbage til bondegårdsreglen eller blive stående. Vi hilser med tilfredshed, at regeringen har valgt at vende tilbage til bondegårdsreglen.

Jeg kan ikke lade være med at citere et par linjer af bemærkningerne til lovforslaget, for jeg synes, der siges noget, som rækker videre end netop til det foreliggende problem. Det hedder her på side 8:

„At lade ens beliggende ejendomme, hvis handelsværdi er bestemt af chancen for senere overførelse til inderzone, vurdere efter forskellige principper afhængig af,

[Johan Asmussen.]

om den højere handelsværdi er konstateret ved et salg af ejendommen eller ej, må anses for at være uantageligt.“

Det varmer ens hjerte at se noget sådant i bemærkningerne til en skattelov, og man tør måske sige, at hvis alt, hvad der måtte forekomme uantageligt i skattelovgivningen, ville blive udrenset ved den højtærede finansministers foranstaltning, ville han indlægge sig uvisnelig hæder.

Også bortfaldet af 75 pct.-reglen kan vi i høj grad tilslutte os. Som det hedder i motiverne, er der ikke nogen rimelig begrundelse for, at netop den ejendom, som er blevet solgt til 75 pct. over ejendomsværdien, skal omvurderes og dermed komme i en højere skatteskala end naboejendommen.

Enkeltheder om det tekniske skal jeg naturligvis ikke komme ind på. Jeg vil dog gerne lige bemærke, at jeg synes, det er rigtigt og praktisk at indføre bestemmelserne om vurderingsmændene. Må jeg tilføje i den forbindelse, at der måske kan være grund til at understrege, at det er særdeles vigtigt, at de mennesker, der udnævnes til vurderingsmænd, er så højt kvalificerede som på nogen måde muligt. Derfor håber jeg, at man rundt omkring i kommunerne er meget varsom med at benytte den slags hverv som en slags belønningshverv for veltjente partifæller, ganske uanset af hvilken farve den pågældende kommunalbestyrelse er. Jeg håber, at man vil lægge megen vægt på, at de pågældende har den største indsigt både i vurderingslovgivningen og i samfundsforhold i almindelighed, ikke mindst for i videst mulig grad at sikre, at vurderingsprincipperne landet over bliver så ensartede som muligt, og at fejkilderne bliver reduceret til det mindst mulige.

Jeg vil ikke undlade at sige, at jeg fuldt ud kan tilslutte mig det ærede medlem hr. A. C. Normanns appel om at stræbe efter at spare på administrationen, måske ved at indskrænke de mange forskellige muligheder for omvurderinger, der stadig er til stede. Jeg er ikke i stand til på stedet at give nogle eksempler, men jeg kunne tænke mig, at man under udvalgsarbejdet måske fulgte denne tanke op.

Til slut vil jeg gerne benytte lejligheden

til at fremkomme med et forslag, der i og for sig er af teknisk art, men af ret vidtrækkende betydning, tror jeg, netop for det tekniske arbejde med vurderingerne og i det hele taget i forbindelse med ejendomme, ejendomshandler o. s. v. Det drejer sig om betegnelsen ejendomsværdi. Som bekendt var betegnelsen før i tiden ejendomsskyld og ejendomsskyldværdi. Det ændrede man senere til ejendomsværdi, men jeg tror, jeg har ret i at sige, at det volder ganske overordentlig megen forvirring både ved ejendomshandler og på mange andre områder. Jeg tror også, jeg har grund til at tro, at man inden for administrationen i skattedepartementet langtfra er glad for at skulle operere med begrebet ejendomsværdi som betegnelse for det officielle grundlag for beskattningen. Det virker helt forvirrende og for lægfolk mærkeligt, når man taler med dem om den ejendom, de køber, så at måtte fortælle dem: ja, ejendommens værdi er 200.000 kr., men ejendomsværdien er kun 100.000 kr. Man skal altså hver gang omskrive det og sige: ja, altså den skattemæssige værdi, det, der før hed ejendomsskyldværdi. Det kræver hver gang en lang parentes. Det virker urimeligt og upraktisk. Jeg henstiller derfor — og det gør jeg meget indtrængende — til overvejelse, om man ikke nu, når man er i gang med at ajourføre loven, ville indføre en anden betegnelse. Jeg mener, at betegnelsen ejendomsskatværdi og grundskatværdi er så nærliggende, at det næsten måtte være selvfølgelig. Jeg har i hvert fald ikke kunnet finde noget afgørende argument herimod.

Med disse ord skal jeg på de uafhængiges vegne tilsige også vor medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg kan jo takke for en overvejende venlig modtagelse af det foreliggende lovforslag. Med tanke på det sidste ærede medlem kan jeg sige, at jeg næsten er lige ved at blive betænkelig ved den megen venlighed over for lovforslaget.

Der blev nævnt forskellige større eller mindre enkeltproblemer. Det skal jeg ikke gå ind på. Jeg synes, det er rimeligt, som de ærede ordførere også selv sagde, at disse spørgsmål bliver behandlet i udvalget. I denne forbindelse blev der også fra enkelte

[Finansministeren.]

ordføreres side gjort bemærkninger om spørgsmålet om, hvorledes jord i yderzonerne skal vurderes. Nogle gav udtryk for udelt tilfredshed over lovforslaget på dette punkt, andre tog mere eller mindre forbehold og ønskede at drøfte denne sag nærmere, og det forstår jeg for så vidt godt. Forenklingssudvalget har jo ikke selv taget stilling på det punkt, men lagt de to muligheder frem og opstillet en argumentation for hver af disse muligheder. Det er heller ikke efter min opfattelse så let en sag at vælge imellem dem. Vi har altså i regeringen — jeg kan godt sige efter megen overvejelse — valgt at lægge vægten på planlægnings-synspunktet. Det er det, der har fundet udtryk i lovforslaget, men det er jo ikke det samme som, at vi ikke har en vis forståelse også for det andet synspunkt. Det fremgår jo af, at vi tidligere har medvirket hertil, og jeg vil altså for min del gerne i den udstrækning, jeg er i stand til det, med embedsmændenes assistance belyse dette spørgsmål nærmere gennem udvalgsarbejdet.

Der er enkelte andre bemærkninger, jeg gerne vil knytte et par kommentarer til. Det ærede medlem hr. Jacob Sørensen var lidt ængstelig for, hvad virkningen kunne blive for disse ejendomme i yderzonerne med henblik på kapitalvindingsafgiften. Jeg tror, at det ærede medlem her gør sig unødige bekymringer. Det, der skal vurderes efter bondegårdsreglen, er jorden. Det, der danner udgangspunktet ved beregningen af kapitalvindingsafgiften efter den lov, som er vedtaget, og som jo nu i øvrigt foreslås ændret, er ejendomsværdien, og den skal følge, om jeg så må sige, de aktuelle værdier, så jeg tror ikke, der bliver noget problem dér set fra det ærede medlems synspunkt. At jeg måske gerne havde set det lave udgangspunkt, er så en anden sag.

Må jeg til det ærede medlem hr. Chr. R. Christensen sige, at vurderingerne er jo menneskeværk, og menneskeværk er som bekendt ufuldkomment. Vi vil naturligvis fra de centrale ligningsmyndigheders side gøre, hvad vi kan for at give så fyldestgørende regler, så fyldestgørende instruktion som muligt. Det ærede medlem nævnte disse regler om visse procentforhøjelser, der skulle gælde generelt. Jeg vil dertil sige, at skulle sådan vejledning blive givet, så er

det jo kun vejledning, og det befrier ikke de lokale vurderingsmyndigheder for at tage de konkrete særlige forhold i betragtning ved hver enkelt vurdering. Jeg synes, det er vigtigt at fastholde dette.

Til det ærede medlem hr. Johan Asmussen skal jeg kun sige, at jeg forstår i og for sig godt hans betragtninger omkring betegnelsen ejendomsværdi, og det kan da godt være, vi skal overveje at finde en anden. Jeg kan godt se og har i og for sig også selv været ude for, at man kan misforstå tingene på dette grundlag. Om så det ærede medlems forslag er det helt rigtige, vil jeg i hvert fald ikke på stående fod tage stilling til. Det ærede medlem har jo tidligere vist sig at være frugtbar med hensyn til at påpege sådanne enkeltheder, og jeg synes, det er rigtigt, at man overvejer spørgsmålet.

Til sidst skal jeg blot sige, at det af hensyn til vurderingen til efteråret ville være ønskeligt, om dette lovforslag kunne få en hurtig gang gennem tinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om køb på afbetaling.

(Lovforslaget (nr. 55) findes i tillæg A. sp. 817, fremsættelsen i tidenden sp. 1819).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5 og 6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ikraftsættelse for Grønland af visse formueretlige love m. v.

(Lovforslaget (nr. 56) findes i tillæg A. sp. 811, fremsættelsen i tidenden sp. 1819).